

Kőbe vésett fájdalom

Lakitelken a Kistérségi és Kisközségi Televíziók IV. Szemléjén a Krónika mezőnyében Kabók Erika Kőbe vésett fájdalom című filmje nyerte el a mezőny legjobbjának járó kategóriadíját. Kabók Erikával könnyű is, meg nehéz is interjút készíteni. Nehéz, mert mialatt a Magyar Szó szabadkai szerkesztőségében beszélgetünk, közben ír, szervez és időnként két telefonon keresik egyszerre. Ugyanakkor könnyű, mert újságíróként jól tudja, hogy mi kell egy interjúhoz, és kérdéses nélkül is árad belőle a szó:

- Lakitelken is elmondtam, hogy mindenekelőtt újságírónak tartom magam. A nehéz kilencvenes években a szükség vitt rá a filmezésre. Előbb budapesti lapoknak írtam, aztán dolgoztam a Szabad Európa Rádióknak, később pedig a Duna Televízióknak. Kezdetben sajtószerzőként készítettem, majd miután Szabadkára költöztünk, Siflis Zoltán bevezetett a televíziózásba, a képi anyag megmunkálásába. Tíz éve jelennek meg a Duna Televízióban híreim, főként informatív jellegű összeállítások. Ennek azért van külön súlya, mert a vajdasági magyar televíziózás sok kívánnivalót hagy maga után. A bombázások és 2000. évi tüntetések idején a magyar és a szerb ajkú nézők is a Duna Televízióból tájékozódhattak. Soha sehol nem tanultam se filmezést, se televíziózást. Amit szeretek, és amiben otthon érzem magam, az a napilap. De eljutottam egy olyan pontra, hogy nem csak kenyérkeresési lehetőség a televíziózás, hanem fontos is, mi hogyan kerül műsorba. Eleve másként kell írni a Duna Televízió közönségének: megmutatva az összefüggéseket. Rá kellett ébrednem, milyen fontos szerepet tölt be ez a tévé, hiszen korábban alig tudtunk valamit az anyaországról és az elszakadt nemzettekről. Nekem is fontos, hogy ami itt történik, annak a híre mindenhol eljusson. A filmkészítésben autodidakta tartom magam, sokat segített benne

az újságíróskodás, a képformálást tudatosan figyelem, és részt vettem a Duna TV által szervezett képzéseken.

Nagy szerencsém van, hogy kiváló munkatársakkal dolgozhatok. Kezdetben Kiss Aurél operatőrrel dolgoztunk együtt, most pedig Hegedűs Dániel a munkatársam. A Kőbe vésett fájdalom szakmai feldolgozása neki köszönhető. Ő készítette megrázó képeket a csurogi emlékmű építéséről és lerom-

bolásáról. A kivételesen tehetséges Farkas Miklós vágó nagyon ügyesen oldotta meg a képek összevágását, és ilyen műsorban természetesen nagyon sokat jelent, ki és hogyan mondja alá a szöveget. Kovács Frigyes színész e tekintetben nagyban hozzájárult a film sikeréhez.

A Kőbe vésett fájdalom a délvidéki magyarok nagy tragédiájáról, a 44-es megtorlásokról, a csurogi emlékmű felállításáról és lerombolásáról szól. A témaválasztás tudatos volt, adott volt a friss esemény: Teleki Júlia a saját felelősségére a csurogi szeméttelen felállított egy emlékművet az ottani áldozatok emlékére. Másfelől személyes véleményem, hogy nem lehet demokráciát építeni, ha a több ezer ember ellen elkövetett igazságtalanságot nem oldják fel – akkor ugyanis még érvényben volt a vajdasági magyarok kollektív felelősségét megállapító rendelet. Két évvel ezelőtt Nenad Canak, a Tartományi Képviselőház elnöke kezdeményezésére megalakult a 44-es eseményeket

kivizsgáló bizottság, de még nincs hír a munka eredményéről. Én a magam eszközeivel megkísérlem azt segíteni, hogy ezekről az emberekről leltöröljék a háborús bűnösség bélyegét. Mindent egyes megemlékezésen részt vettem. Örömmel nyugtázom, hogy valami elmozdult. A tartományi kormány törölte a kollektív bűnösséget. Nem hivatalos információim szerint Dorde Đukić, a TVT elnöke javasolta, hogy a lerombolt csurogi emlékmű helyén a vajdasági kormány emeltesse újat. Ugyanakkor lesz egy tanácskozás a kiülőzött magyarok és a helybeli szerb családok részvételével.

A témaválasztással az volt a célom, hogy hírül vigyem a világba ezt az igazságtalanságot, ami a délvidéki magyarokkal történt a második világháború utolsó éveiben. A Duna TV-ben elismerik a munkámat, de soha nem vettem részt fesztiválon. Most is felkérésre jelentkeztem. Filmünket a négy napos fesztivál első napján vetítették, és a többi alkotást látva világossá vált számomra, hogy szegyenkeznünk nem kell.

Nem mondtuk ugyan, de a Sára Sándor vezette nemzetközi zsűri vélhetően a témaválasztást és annak feldolgozását értékelte. Számomra az a fontos, hogy 34 tagú zsűriből – mint nem hivatalosan megtudtuk – a filmes szakmával foglalkozók érveltek a mi filmünk mellett. Örülök, hogy elmentem a fesztiválra, mert azon fölül, hogy ilyen nagy meglepetés ért, nagy jelentőséget tulajdonítok annak is, hogy ott anyaországi és határon túli televíziós munkatársak találkozhattak, láthattuk, hogyan dolgoznak mások, mit tartanak fontosnak, hogyan közelítik meg a témákat. Ilyenkor feltöltődik az ember.

■ MISKOLCI Magdolna

Ui. Amikor dicső férfisikerekről esik szó, akkor mostanában illő megemléteni, hogy a sikeres férfi mögött megértő család áll. Nincs ez másként a sikeres nő esetében sem. Kabók Erika az elért eredményért nem csak munkatársainak hálás, hanem családtagjainak is, mert nélkülük, a mindenre odafigyelő, egymást segítő munkamegosztás nélkül ebben a kemény háttérben nem lehetne eredményesen helytállni.